

Як ЄС планує співпрацювати з Україною в рамках «Східного партнерства» після 2020 року?

«Східному партнерству» в травні виповнилося 11 років. Цей зовнішньополітичний формат співпраці ЄС із сусідами було започатковано 7 травня 2009 року з ініціативи Польщі та Швеції. Він поширюється на 27 держав-членів ЄС і 6 східноєвропейських сусідів – Азербайджан, Білорусь, Вірменію, Грузію, Молдову та Україну. Початкова мета цього формату — поглиблення співпраці держав Східної Європи та Південного Кавказу з ЄС та оновлення договірно-правової бази відносин шляхом заміни угод про партнерство та співробітництво на угоди про асоціацію, створення поглиблених та всеохоплюючих зон вільної торгівлі, лібералізацію візового режиму між ЄС і країнами-партнерами. За 11 років існування «Східного партнерства» кожна з країн-учасниць досягла своїх незалежних результатів у відносинах з ЄС. Цього року також завершується і чинна програма «Східного партнерства» «20 ключових завдань на період до 2020 року», яка визначала ключові сфери і напрямки співпраці між ЄС та країнами-партнерами. Відтак час підбивати підсумки і формувати нові принципи майбутньої співпраці.

Як ЄС оцінює формат і його досягнення?

Говорячи про нову політику «Східного партнерства», високий представник ЄС з питань зовнішньої та безпекової політики Жозеп Боррель і єврокомісар з європейської політики сусідства та переговорів про розширення Олівер Варгей у [матеріалі для «Європейської правди»](#) так окреслили досягнення цього формату для України:

- від початку застосування Угоди про асоціацію обсяг нашої торгівлі зріс на 49%;
- почав працювати безвізовий режим, і за час його роботи майже 3 мільйони українських громадян із біометричними паспортами відвідали Євросоюз, не потребуючи візи;
- Україна є одним із найбільших бенефіціарів програми «Erasmus+» у регіоні «Східного партнерства»: понад 9 тисяч українських і майже 4 тисячі європейських студентів і науково-педагогічних співробітників користуються можливостями академічного обміну;
- від 2014 року Євросоюз і фінансові інституції залучили понад 15 мільярдів євро у формі грантів і кредитів задля підтримки процесу реформ в Україні.

Щоби окреслити нові пріоритети партнерства, з червня минулого року Європейська Комісія проводила консультації з представниками громадянського суспільства, урядів, бізнесу та медіа з країн «Східного партнерства», щоб разом сформувані довгострокові цілі. В результаті цих консультацій з'явився проєкт Нової політики «Східного партнерства».

Які основні напрямки Нової політики в рамках «Східного партнерства»?

Щоби Східне партнерство відповідало викликам часу і було максимально людиноорієнтованим, у ньому на майбутнє виділено 5 основних напрямів:

- стійка економіка;
- верховенство права і безпека;
- охорона довкілля та покращення клімату;
- цифрова трансформація;
- інклюзивне суспільство.

Що конкретно планують реалізувати в цих напрямках?

- У сфері економіки — поглибити економічну інтеграцію та збільшити обсяги торгівлі. ЄС підтримуватиме імплементацію у повному обсязі угоди про вільну торгівлю з Україною.

- ЄС також сприятиме розвитку «зеленої» економіки у партнерів. Організація допомагатиме модернізувати виробництво, скоротити кількість шкідливих викидів у довкілля та виконати свої зобов'язання в рамках Паризької угоди.
- Демократія, верховенство права та захист прав людини є ключовими цінностями ЄС. Відтак ЄС продовжить спільну з Україною та партнерами роботу в напрямку боротьби з корупцією, незалежної та неупередженої системи правосуддя, покращення сфери державного управління. Євросоюз також підтримуватиме громадянське суспільство і незалежні ЗМІ та прискіпливо буде моніторити реформи у галузі верховенства права.
- ЄС підтримує інтеграцію партнерів у Єдиний цифровий ринок. Серед пріоритетів — зниження цін на роумінг, розширення інфраструктури широкопasmового зв'язку та доступу до інтернету, запровадження систем електронного управління.
- ЄС планує переглянути комунікацію щодо своєї діяльності. Особливий акцент буде зроблено на роботі з молоддю, навчальних програмах, а також протистоянні дезінформації та гібридним загрозам.

Коли нова політика «Східного партнерства» запрацює на практиці?

Нова політика «Східного партнерства» має бути ухвалена на саміті партнерів. Він був запланований на червень цього року. У зв'язку з коронавірусом, з'явилися повідомлення про те, що саміт буде перенесено на початок 2021 року, а замість нього буде проведена онлайн-конференція. Наразі Європейський Союз продовжує роботу з визначення часу й формату проведення наступного саміту «Східного партнерства». Про це у вівторок, 19 травня, під час слухань у Комітеті Європарламенту із закордонних справ заявив єврокомісар з питань розширення і сусідства Олівер Варгей.